

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: **проф. д-р Анна Славчева Кръстева**

- CERMES – Център за европейски миграционни, бежански и етнически изследвания, НБУ
- Политически науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по „Икономика и управление (Отбрана и сигурност)“.

Автор на дисертационния труд: **Васил Павлов Павлов**

Тема на дисертационния труд: **„Възможности за подобряване на социалноикономическите аспекти на политиката на търсещите убежище в Република България“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №503./26.02.2024 на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра* „Национална и регионална сигурност“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 710/12.03.2021 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма.

Дисертантът е възпитаник на Катедра „Национална и регионална сигурност“, където е завършил бакалавърска и магистърска степен, а сега е на финала на доктората си. Това е завидна вяност и може да бъде високо положително оценена и по отношение на катедрата, и на докторанта. Докторантът има вече и международен опит в изследователска мобилност в Университета за международни изследвания (UNINT), Рим, Италия, както и в лятно училище в Белград, Сърбия.

Бих искала специално да подчертая силната мотивираност на докторанта и стремежът към високи академични резултати, сериозната му работа след вътрешната защита, за да финализира изследването с оглед на дискусиите и препоръките.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Докторатът разработва изключително актуалната, политически чувствителната тема за българската бежанска политика. Две европейски политически събития от първостепенна важност илюстрират и подсилват значимостта на темата, първото е от

сферата на policy, второто – на politics: приемането от Европейски Парламент на 10 април 2024г на Новия пакт за миграция и убежище след дългогодишни делиберации и преговори между страните членки и предстоящите европейски избори през юни настоящата година, една от най-централните теми и залози на които ще бъдат бежанската и миграционната политика.

Целта, предметът, изследователските задачи са ясно артикулирани и формулирани, изграждащи логичен, консистентен и убедително обоснован теоретичен дизайн. Докторатът мобилизира и комбинира множество адекватни и допълващи се методи като анализ на публични политики, интервюта, сравнителен метод, експертно валидиране на препоръки за политики.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Сред множеството достойнства на изследването ще открия най-съществените:

- Теоретичният кураж за избор на политика, която е горещо нажежена от политическия дискурс, обект на множество спекулации, страсти, дезинформации, които наслояват пластове наративи, афекти и имиджи, които изследователят трябва да преодолее, да постави зад скоби, за да достигне до същността на своя предмет. Като политолог бих искала да подчертая, че изборът на конкретния ракурс на социално-икономическите аспекти на бежанската политика носи силен нормативен патос по отношение на политика, която често се свързва с граници, нерегулярна миграция, не/сигурност.
- Критичният подход на изследването, който още със самото заглавие заявява амбицията на доктората да търси слабостите, пропуските и дефицитите в бежанската политика, идентификацията на които е първият съществен резултат, а препоръките за преодоляването им – важен принос.
- Институционалният анализ на бежанската политика със специфични отговорности на различни институции е информативен, ясен и добре визуализиран.
- Многостранният подход към бежанската политика, изследвана в множество взаимнодопълващи се перспективи като законодателство, институционализация, динамика на бежанските потоци в България и ЕС, общественото мнение. Изключително съществено е представянето на бежанците като социални актьори, включването на техния глас, гледна точка и позиция в изследването чрез отговорите на множество въпроси.
- Сравнителният анализ позволява да се открие и оцени къде стои България по отношение на добри практики в различни политики – жилищна, образователна, както и по отношение на нагласите на общественото мнение към бежанците, но не само като регистрация на степента на не/приемане, а и като информационни кампании и продуктивни форми на приемането им.
- Валидирането на препоръките за политики чрез експертна оценка допринася, от една страна, за рефлексивния характер на изследването, а от друга страна, за квантифициране на приложимостта им в български контекст.

- Широкоспектърността на идентифицираните проблеми като ниската осведоменост и съпричастност на българското обществено мнение към търсещите убежище в резултат на медийни и политически дискурси, дискриминационни практики при предоставяне на услуги, както и препоръки за въвеждане на добре работещи практики като създаване на дирекция „Социално подпомагане при настаняване“ по примера на Белгия, която да е под егидата на ДАБ при МС и да спомага за взаимодействието между частни субекти и търсещи убежище.

4 Оценка на научните и научно-приложни приноси

Справката за приносите е коректна, би могла да се прецизира – първите два да се обединят, а третият принос да отпадне. Терминологичен речник би бил по-полезен за политици, представители на администрацията, гражданския сектор отколкото за изследователи, от които се очаква по-дълбинно и рефлексивно отношение към концептуалния апарат. Важното е, че приносите са лични.

Основните приноси на доктората са научно-приложни, насочени към подобряване на бежанската политика в страната на базата на авторско теоретично и емпирично изследване.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Резултатите от изследването вече циркулират в академичната общност у нас и в чужбина във валидни форми – публикации и доклади на научни конференции. Публикационната и конферентна дейност е напълно достойна за обещаващ млад изследовател и надхвърля средното докторантско ниво.

5. Оценка на автореферата

Докторатът съответства напълно на високи академични стандарти, представя докторската дисертация информативно, аналитично и синтезирано.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Няма изследване, което да не съдържа известни дефицити. Ще открия един теоретичен и един терминологичен.

Някои анализи на данни не са достатъчно аргументирани и могат да доведат до погрешни интерпретации. Характерен пример е: “По данни на Евростат в периода от 2013 г. до 2023 г. над 120 000 души (121 945) са потърсили убежище за първи път в България, което съставлява над 1,9% от местното население.” Този пример – както и други тези в доктората - не отчита факта, че България е транзитна страна и има съществени различия между бройките на търсещите убежище и на трайно установилите се в страната. Сравнението с националното население има теоретичен и политически смисъл по отношение на втората категория – интегрираните у нас, а не временно пребиваващите. Същият контекст на България като предимно транзитна

страна частично проблематизира избора на образователната политика като централна за изследването интеграционна политика.

Има някои терминологични избори като ‘Европа, намираща се в символичния център на света’, които се колебаят между необоснован геополитически евроцентризъм и имиджов ентузиазъм

Важното е, че предимствата и постиженията категорично преобладават.

Бих задала на докторанта и един въпрос:

Отношението към бежанците има генерационни специфики – по-възрастните поколения са живели десетилетия в затворено комунистическо общество без бежанци, за тях те са ново явление. Младите поколения живеят в отворено общество, където мобилността и миграцията са факт, засягащ всички, а бежанците са част от тази миграционна панорама. Какъв е потенциалът на младите у нас да подобрят обществените нагласи към хуманитарните и социални проблеми на бежанците, както и политиките и практиките за интеграция?

7. Заключение

На основата на оригинално авторово изследване с конкретни и значими научно-приложни резултати категорично подкрепям присъждането на ОНС доктор по „Икономика и управление (Отбрана и сигурност)“ на **Васил Павлов**.

Дата: 12.04.2024 г. / гр. София

одпис:

проф. Анна Кръстева

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

S T A N O V I S H E

By: **Prof. Dr. Anna Slavcheva Krasteva**

- CERMES – Center for European Migration, Refugee and Ethnic Studies, NBU
- Political Sciences

Subject: Dissertation for the award of **the Doctor of Education and Science degree** in Economics and Management (Defence and Security).

Author of the dissertation: **Vasil Pavlov Pavlov**

Topic of the dissertation: **" Possibilities for improving the socioeconomic aspects of the policy of asylum seekers in the Republic of Bulgaria"**

Reason for presenting the opinion: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 503 ./ 26.02.2024 of the Rector of the UNSS.

1. Information for the dissertation student

The dissertation student was trained in a doctoral program at *the Department of "National and Regional Security"* in accordance with the Order of the Vice-Rector for the NID of the UNSS No. 710/12.03.2021. The training was carried out in a *regular* form.

The dissertation student is a graduate of the Department of National and Regional Security, where he completed his bachelor's and master's degrees, and is now in the final stages of his doctorate. This is an enviable fidelity and can be highly appreciated both by the department and the doctoral student. The PhD student already has international experience in research mobility at the University of International Studies (UNINT), Rome, Italy, as well as in a summer school in Belgrade, Serbia.

I would like to especially emphasize the strong motivation of the doctoral student and the pursuit of high academic results, his serious work after the internal defense to finalize the research in view of the discussions and recommendations.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The doctorate develops the extremely current, politically sensitive topic of the Bulgarian refugee policy. Two European political events of primary importance illustrate and reinforce the importance of the topic, the first is from the sphere of policy, the second - of politics: the adoption by the European Parliament on April 10, 2024 of the New Pact on Migration and Asylum after many years of deliberations and negotiations between the member

states and the upcoming European elections in June this year, one of the most central topics and stakes in which will be the refugee and migration policy.

The aim, subject matter, research tasks are clearly articulated and formulated, building a logical, consistent and convincingly grounded theoretical design. The PhD mobilizes and combines multiple adequate and complementary methods such as public policy analysis, interviews, comparative method, expert validation of policy recommendations.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

Among the many merits of the study, I will single out the most important ones:

- The theoretical courage to choose a policy that is heated by political discourse, subject to multiple speculations, passions, misinformation that layers layers of narratives, affects and images that the researcher must overcome, put behind brackets to reach the essence of its subject. As a political scientist, I would like to emphasize that the choice of the specific perspective of the socio-economic aspects of the refugee policy carries a strong normative pathos in relation to a policy that is often associated with borders, irregular migration, non / security.
- The critical approach of the research, which already with the very title states the ambition of the PhD to look for the weaknesses, gaps and deficits in the refugee policy, the identification of which is the first essential result, and the recommendations for overcoming them - an important contribution.
- The institutional analysis of refugee policy with specific responsibilities of different institutions is informative, clear and well visualized.
- The multifaceted approach to refugee policy, explored in multiple mutually complementary perspectives such as legislation, institutionalization, dynamics of refugee flows in Bulgaria and the EU, public opinion. It is extremely important to present the refugees as social actors, to include their voice, point of view and position in the research through the answers to multiple questions.
- The comparative analysis allows to highlight and evaluate where Bulgaria stands in terms of good practices in various policies - housing, education, as well as in terms of the attitudes of public opinion towards refugees, but not only in terms of registration on the degree of non / acceptance, but also as information campaigns and productive forms of their acceptance.
- The validation of policy recommendations through expert evaluation contributes, on the one hand, to the reflexive nature of the research, and on the other hand, to quantifying their applicability in the Bulgarian context.
- The wide spectrum of the identified problems such as the low awareness and empathy of the Bulgarian public opinion towards asylum seekers as a result of media and political discourses, discriminatory practices in the provision of services, as well as recommendations for the introduction of well-functioning practices such as the creation of the "Social assistance during accommodation" directorate following the example of Belgium, which would be under the auspices of the DAB at the IC and facilitate the interaction between private entities and asylum seekers.

4 Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The reference to the contributions is correct, it could be specified - the first two should be combined, and the third contribution should be dropped. A glossary of terms would be more useful for politicians, representatives of the administration, the civil sector than for researchers, who are expected to have a more in-depth and reflexive attitude to the conceptual apparatus. The important thing is that the contributions are personal.

The main contributions of the doctorate are scientific and applied, aimed at improving the refugee policy in the country based on the author's theoretical and empirical research.

4. Evaluation of dissertation publications

The results of the research are already circulating in the academic community at home and abroad in valid forms - publications and reports at scientific conferences. The publication and conference activity is fully worthy of a promising young researcher and exceeds the average PhD level.

5. Evaluation of the autoref

The doctorate fully complies with high academic standards, presents the doctoral dissertation informatively, analytically and synthesized.

6. Critical notes, recommendations and questions

There is no study that does not contain known deficiencies. I will single out one theoretical and one terminological.

Some data analyzes are not sufficiently reasoned and may lead to erroneous interpretations. A typical example is: "According to Eurostat data, in the period from 2013 to 2023, over 120,000 people (121,945) sought asylum for the first time in Bulgaria, which constitutes over 1.9% of the local population." This example - like other ones in the doctorate - does not take into account the fact that Bulgaria is a transit country and there are significant differences between the numbers of asylum seekers and those permanently settled in the country. The comparison with the national population makes theoretical and political sense in relation to the second category – those integrated in our country, not those temporarily residing. The same context of Bulgaria as a predominantly transit country partially problematizes the choice of education policy as the central integration policy for the study.

There are some terminological choices such as 'Europe at the symbolic center of the world', which vacillate between unfounded geopolitical Eurocentrism and image enthusiasm

The important thing is that the advantages and achievements definitely prevail.

I would also ask the doctoral student one question :

The attitude towards refugees has generational specifics – the older generations have lived for decades in a closed communist society without refugees, for them they are a new phenomenon. Young generations live in an open society where mobility and migration are a fact that affects everyone, and refugees are part of this migration panorama. What is the potential of young people in our country to improve public attitudes towards the humanitarian and social problems of refugees, as well as integration policies and practices?

7. Conclusion

On the basis of an original author's research with concrete and significant scientific and applied results, I strongly support the awarding of the ONS doctorate "Economics and Management (Defense and Security)" to **Vasil Pavlov**.

Date: 12/04/2024 / Sofia

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Krasteva', written over a faint circular stamp.

write off:

Prof. Anna Krasteva